Leonas PELECKIS-KAKTAVIČIUS

arti,

KAIP IŠSIPILDYMAS

Leonas PELECKIS-KAKTAVIČIUS

arti,

KAIP IŠSIPILDYMAS

eilėraščiai

NEO PRINTAS

2017

UDK 821.172-1
Pe76

ISBN 978-609-8207-00-2

© Leonas Peleckis-Kaktavičius, 2017
© Neoprintas, 2017

1.
PRAŽYDUS ERŠKĖČIŲ VAINIKUI

ATSITIKTINAI IŠGIRSTA MALDA

Pamiršau maldos žodžius
melsiuos taip
kaip moku
mano Dieve

kalbėsiu
ką seniai
pasakyti norėjau
bet vis neišdrįsdavau

išgirsk
mano žodžiai
labai paprasti
gal per daug

aš prašau
jei nors vienas stebuklas
buvo skirtas ir man
jį atsiųsk

1996

ATODŪSIS PRIEŠ UŽMIEGANT

– Dieve,
kada
ateis
laikas
poezijai?

2004

PRAŽYDUS ERŠKĖČIŲ VAINIKUI

Lyg testamentas – erškėčių vainikas –
vienintelis gyvas prisiminimas
iš namų, kurių nebeliko
ir kurie lyg eilėraščio rimas.

2004

NELAIMINGOSIOS TESTAMENTAS

Žinau kad manęs nesuprasit
bet
kai numirsiu
tik nelaidokit
šalia tėvo ir motinos

Man tai būtų
tikra
pasaulio pabaiga

Atleiskit
kad tokia
esu
kad neprisiverčiu
meluot

Atleiskit

2004

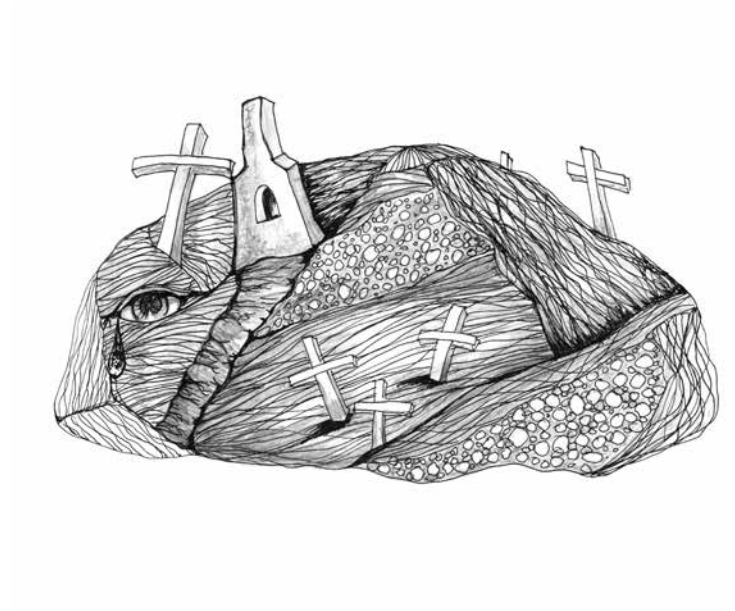

* * *

Baisiausia, kai mirusiam
suriša kojas
ir tu jau nieko
negali padaryt.
Nors kažkiek pasipriešint – –

2005

* * *

Boružė vaikšto po stalą.
Ką ji nori man pasakyt?
Kad širdis lyg akmuo užšalo
ir neaišku, kas laukia ryt?

Boruže, Dievo karvyte,
neišleisiu tavęs iš akių,
kad gerumas daugiau nepaklystų
tarp nulūžusio medžio šakų.

2005.12. 31–2006. 01. 01

STEBUKLINGAS PAVEIKSLAS

Nevystančios gėlės
kilnioj asmenybėje - -
(parašas seno siuvinėto paveikslo apačioje)

Prie šių gėlių net kelios kartos
save tarsi prieš veidrodį įrodė.
Aš vėl bandau sugrįžt. Vėl artinuos,
kur jau nevertinamas žodis.

Tu lyg giliausia giluma,
Aukščiausiojo palaiminta.
Prieš stebuklingąjį – mama,
už stebuklingo – aimanos.

2006

J. R.

Mus ligi pusės jau užpustė,
bet su viltim, ištikimai
mes vėlei žiūrime ton pusėn,
kur stovi žmonės ir namai.
(Iš per klaidą suplėšyto eilėraščio)

Seniai toji pūga jau baigės.
Išskyrė žemę su dangum
beširdžiai akmenys, ne snaigės.
Jei tu dar tebesi žmogum,

išgirski: baigės netikrumas, -
lyg sapnas saulėje ištirpo,
o iš toli matytas dūmas
toj pusėje, kur žmonės, virpa.

2006

* * *

Kaip greitai bėga mūsų laikas.
Šviesa, atrodė, tik vos vos,
tik vos pro debesį, o jau
ir vėlei grąžini į ten, kur mus

tik tu ir tegali bent laikinai paslėpti.
O, laike. Daugiau nebūsiu patiklus.
Jau neįtikinsi, kad privalu
besąlygiškai tau paklust.

2008. 06. 08

* * *

Tu ir toli, ir arti.
Kol širdis neužgauta,
praeitis – lyg žodžiai neištarti,
tarsi saulė šilta.

Praeitis – ko niekas iš tavęs neatims.
Suvirpėjo, atitirpo ar
tik pasivaideno? Lyg Karaliams Trims
teks lukterti dar?

Tuoj ant tilto šviesas uždegs,
atgys Ringuva.
Širdį, širdį suspaudė. Ak,
praeitis vėl gyva.

2008. 11. 22

* * *

Tuose namuose, kur už lango
lyg pasakoj žydi žibutės,
žodį – prisiminimą brangų –
kaip žvaigždę įpūtęs,

grįžtu į sapną-nesapną,
pasikartojantį atnašavimą.
Vėl – lyg kačiukas aklas,
kaip nukirptas avinas.

Galgi manęs nė nebuvo
ten, kur save vaizduojuos?
O gal, kas buvo, - pražuvo,
išėjo ne savo kojom?

O gal toji šviesa,
tos palaimingos žibutės –
tai tu ir aš
tarp būt ar nebūti? - -

2008. 12. 06

* * *

Pasaulis, kuriame gyvenau,
toks didelis ir toks mažas.
Tai, kas buvo seniau
tiesa, - tik miražas.

Seniai jau netaikau į dangų.
Už žemę – nieko tikresnio.
O kol kas pro virtuvės langą
dairaus lyg į esmę.

2009. 03. 28

* * *

Vis einu ir einu į tą kalną,
nuo kurio už ilgos lygumos
nelaimingas gimtasis kaimas
tarp saulėtekio ir vėlumos.

Einu ir einu tam sapne
pro pumpotaukšlius, pro čiobrelių pievą.
Jau seniai čia užmiršo mane
lyg ant medžio nudžiūvusią žievę.

Kas, kada ir kodėl
lyg kardu šitą kelią dalino?
Vėl iš naujo ir vėl
atsakymo ieškau mėlynėj.

Ar tikrai ir šiandien, kaip vakar
liksiu svetimas?
Akyse – medžio, po kuriuo gimiau, šakos
ir šviesa, kurią atėmė.

2010. 05. 27-06. 05

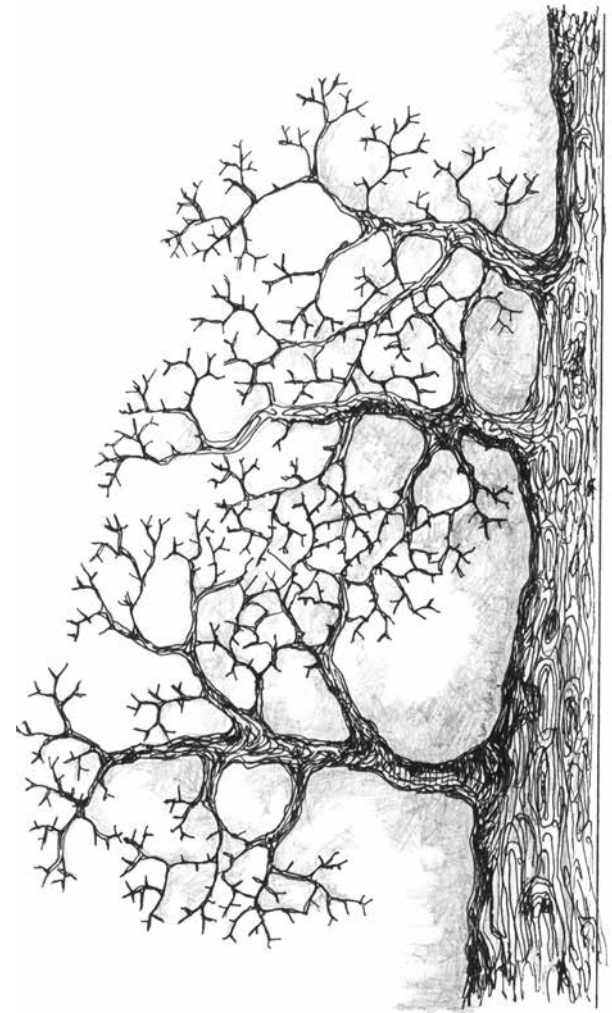

* * *

Ačiū ir tau, mano mirtinas prieše,
Kad stipresniu mane padarei.
Juozas Ruzgis

Ačiū. Nes tik dabar supratau,
kad, kas atrodė svarbiausia,
jau tikrai nesvarbu. Gal tik tau
vis dar knieti patikrint, ar šausiu

iš ginklo, kuriam šitas vardas neįprastas.
Sutrikai? Be reikalo – tai
šypsena tik. Ne mirtinas gripas.
Tai, kas tau tik niekai.

2011. 03. 06

PAMESTINUKO MALDA

Tu tiek kartų išdavei mane, mama.
Net sunkiausią valandą
neprisiverčiu tavim patikėt.
Tik sapne apvaikščioju gimtąjį namą,
kuriame buvo iškreiptas žodis „mylėt“.

Kuriame iki šiol išdavysčių lig kaklo,
nors tikėjau, tikėjau, tikiu - - -
Taip, kaip tiki tik aklas
į šviesą savo akių.

2011. 05. 28

* * *

Boružėlės metai – sparnuose. O mano?
Kas juos išduoda?
Gyvenau, gyvenau
ir – juoda - - -

2012. 11. 17

JUODASIS ARCHYVAS

Net pačiam sunku patikėt:
tarp baltųjų – juodasis archyvas.
Pirmoji mintis: kiek
jis miręs ir kiek dar gyvas.

Šiandien jis jau ne toks galingas –
tarp pajuodusių lapų dominuoja balti - -
Ligi skausmo šviesiais žiedlapiais sninga
tiesiai į purvą. Kaip ir aš, jie niekuo nekalti.

2016. 09. 06

* * *

Ir po daugelio metų tas žvilgsnis lyg peilis.
Iš tikrųjų jis į niekur ir net ne į mane.
Ir šiandien atsakyt negalėčiau, kam daugiau
savęs buvo gaila –
tau ar man. Ne, ne, ne,

niekada daugiau nenorėčiau tokio beviltiško ryto,
kai lyg ir aišku, jog kaltieji ne mes.
Tai – tik nesėkmių juosta, kuri ant mūsų nukrito,
išbarsčiusi laimingąsias žymes.

2016. 09. 25

* * *

Visi mes laikinai šioj Žemėj.
Net ne svečiai, o
tik atsitiktiniai pakeleiviai.
Amen.

2014. 03. 22

* * *

Kiek daug žmonių danguje!
Kaip jie ten ir telpa?
Šiandien padangė visai šalia,
bet angelai tik tarp savęs kalba.

Nejaugi jokios vilties nėra,
kad ir mane išgirstų?
Yra, yra, yra,
bet prieš tai reikia ištarti: „Mirštu“.

O man dar gyvam, dabar
su jais norisi paskraidyti.
Dieve mano, nors tu užtark,
kai už lango toks rytas, toks rytas...

2016. 11. 18-19

2. KAIP IŠSIPILDYMAS

* * *

Kiekvieną rytą pažadina
varnas karalius.
Nežinia, iš kur jis, kodėl
šiemet mūsų liepose apsigyveno,
o gal tik į svečius
iš kaimyninio krašto atskrido,
tačiau jau įpratino lygiai penktą pabusti
ir pradėt naują dieną.

Varno pasisveikinimas toks stiprus,
kad besąlygiškai privalai
atsakyt tuo pačiu,
t. y. būtinai žvilgtert pro langą,
kad paukštis įsitikintų,
jog ir tu jau ant kojų
ir pasiruošęs ne tik kavos gėrimui,
bet ir visai rimtiems darbams.

O kad neapsigalvotum
ir nepratęstum sapnų,
apskridęs porą trejetą ratų
apie pasagos formos
netrumpą gatvę,
varnas dar pakartoja
rytinį pasisveikinimą-įsakymą:
– Kar-kar, kar-kar, kaar-kaar, kaarr!..

2014. 08. 15

TRYS SUSITIKIMAI SU ANGELU

Angele,
pirmąsyk susitikom,
kai šešerių
išgelbėjai nuo uždegimo,
kuris buvo jau taip įsibėgėjęs,
kad namuose ruošėsi
pačiam blogiausiam.

Iš tų dienų iki šiol
išlikai
baltu baltu apdaru
ir permatoma šviesa virš jo
lovos kojūgaly.
Lyg šiandien regiu tave
besilenkiantį prie manęs
ir tyliai šnabždantį:
– Viskas bus gerai.
Bus gerai...

Antrąkart tavęs nemačiau,
tik vėliau supratau,
kad buvai už manęs
tą akimirką,
kai kagėbistas lydėjo ilgu koridorium,
lydėjo atbulą,

specialiai atbulą
iki pirmo akmeninio laiptelio,
turėjusio tapti paskutiniu.
Kas, jei ne tu,
paskutinę sekundę
paliepė atsigręžti?

Trečias sykis vos nemelavo –
užmigus vairuotojui,
automobilis tapo nevaldomas
ir tik tu, Angele,
kartu atsidūręs
tame baisiajame
mirties ir gyvybės kūlverstyje,
vėl lyg vaikystėje,
tačiau šįsyk ugniagesio,
didžiulėm metalo žirklėm karpiusio automobilį,
balsu
ilgą valandą raminai:
– Bus gerai... Bus gerai... Bus gerai...

Angele mano,
globok,
lydėk,
neapleisk.

2014. 08. 22

AŠARA

Prabėgo metai. Ir gyvenimas praėjo.
Baisu patirti: nepasitikiu savim.
Toks jausmas tarsi sustingau prieš vėją,
o prieky garsas lyg ašigaly –
di-lim, di-lim, di-lim – –

Nei pajudėt, nei priekin eit, o ir atgal vėlu.
Kad grįš jaunystė, tik lengvi juokai.
Nors imki ir pasiųski tai, kas laukia, po velnių,
tik ar po to ištars kas nors *o'kay*?

Net pats, ko gero, tuoj suprasiu,
kad išeitis toli gražu ne ši.
Ir kas tave čia kvietė, išdavike ašara,
ir kur dabar mane, praskydusį, neši?

2014. 12. 25

* * *

Nuvyto kinrožė. Dar kelios dienos
ir pavasarį
žiedai pirmieji būtų pranašavę.
Ir aš tarp lapų leisgyvių dabar toks vienišas,
toks tarp savų nesavas.

Kodėl? Savęs ir jos vis klausiu tyliai,
nerasdamas nei kalto, nei atsakymo.
Lyg melsčiausi už tuos, kur myliu,
ištaręs paskutinį sakinį.

2015. 02. 16

TARP KNYGŲ

Čia taip jauku ir paslaptinga.
Erdvė, kuria be sąlygų tikiu.
Čia vasara net sningant,
žibuoklės akyse ir iš akių.

Ištikimi draugai lentynose išsirikiavę.
Ištieski ranką ir tave pakvies
į ligi šiol dar nematytą žemę.
Jau tu su ja sukies, sukies.

Į veidą – būsimųjų amžių vėjas,
šalia – herojai ir antiherojai,
kokių dar niekur neregėjai,
kurie tikri, net jei iš oro.

Svarbu nepasiklyst tarp puslapių. Raidė
nelygu raidei. Ir jos kaip žmonės –
ne visos veržias į žvaigždes
ir ne visoms tokia kelionė.

2015. 03. 09

* * *

Šiandien sugrįžta gandrai - -
Po neramios nakties – vienintelis klausimas:
„Ar jau sugrįžo?“
Kažkas negerai –
nei kieme svečio nebuvėlio nematyt, nei palaukėj.

O kas gi išspardys ledus,
kas įtvirtins pavasarį,
jei nėra gandro ir kielės ant jo uodegos,
nors jau po lygiadienio
ir iš beržo pabiro ašaros?

„Šiandien sugrįš būtinai“, -
sako į kiemą išėjęs vienplaukis kaimynas.
„Ką žinai, ką žinai...“ –
neužtikrintas pagyvenęs poetas,
ankstų rytą ištuštinęs butelį vyno.

Nors imk ir prisiminki vaikystę,
kai vaikščiojom kojas keldami kaip gandrai –
greičiau, kuo greičiau, kad sugrįžtų
paukščiai,
kurių pasiilgom labai.

Pasiilgome paukščių, kurie padės atleisti
visiems ir kiekvienam atskirai.
Mes mylim gandrus. Mes – baltai, mes – aisčiai.
Jau sugrįžo?
Ger-r-r-ai!..

2015. 03. 25

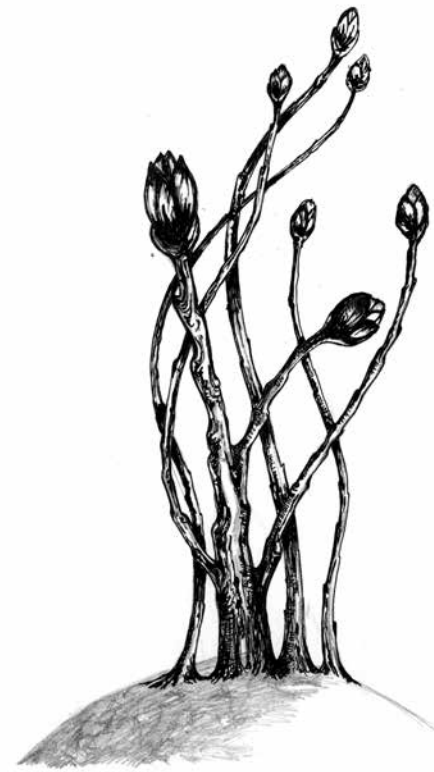

TIEMS, KURIEMS NEBEREIKIA SALOMĖJOS

Žmogau,
koks didelis bebūtum,
prieš koneveikdamas, prieš prisiimdamas tą
nuodėmę,
prisipažink, kad būtį
kur kas sunkiau pakeist kaip žodį.

Ką su žodžiu
galėjo padaryti Salomėja,
tik tas ir nesupras,
kuriam suprasti šito ir nelemta.
Toks įspūdis, kad giedrą dieną vėjas,
visiems jau įkyrėjęs, rėkia: „Esu šventas!“

Kad mūsų dar nebuvo, kai poetė
priimt sutiko šitą velnio dovaną,
vien jau dėl šito nepateisinama,
kad pirmą žalumą aplietum
jovalu.

Ir tu, ir tu, ir tu...
Kuris vis dar nerimsti, vis dar keiki
tą talentingą suvalkietę iš istorinės palėpės, –
esi tik nulis apvalus prieš laiką.

2015. 04. 25

VESTUVIŲ NUOTRAUKA. 2

Silvijai

Nuo tos dienos, kai tu,
kiek abejodama į glėbį priėmei,
pačiu gražiausiu Žemėje vardu
šaukiu. Ir myliu.

Pačiam save nelengva prisiminti.
Tai iš tavęs geriausia, ką turiu.
Ir žodžiai, ir darbai, ir mintys
lyg iš giesmės pirmųjų vyturių.

Tu man ir motina, ir tėvas,
rytai šviesiausi ir pirmi žiedai.
Tokie ir liksime, kol Dievas
į mūsų kambarį ateis.

2015. 04. 29–30

* * *

Kur tu šiandien, drebantis šunėke?
Vis dar pririštas prie nelaimingo įėjimo?
Tūkstančiai lastelių rėkia,
net ir tos, kurios tylėjo nuo gimimo.

Tavo šeimininkas vėl gal *Casino*,
viską šiam pasaulyje pamiršęs?
Galgi mums nebūtina žinot,
kaip atrodys jo likimo pirštas,

tik vargu ar ką laimės
tas, kurio širdis į skausmą neatliepia – –
Būk laimingas iš nelaimingųjų giminės,
keturkoji drauge, drebantis šunėke.

2015. 07. 16

* * *

Pragare ar rojuje gyveni?
Skubi į tamsą ar šviesą?
Ateitis – kaip greitasis traukinys,
už posūkio kas – nenuspėsi.

Dabar tu lyg aukso rėtį
apglėbusi kaliausė.
Prakeikt paprasčiausia. Sėkmės palinkėsiu
atėmusiam tai, kas brangiausia.

Likimas anksčiau ar vėliau
pats pasitiks už lemtingo posūkio
ir pajusi, kad jau
riba, už kurios daugiau neišduosi.

2015. 08. 24

* * *

„Nebesijaučiu šio pasaulio gyventoja“, –
netikėtas prisipažinimas,
kuris lyg ratas
vis grįžta ir grįžta atgal.
Gyvenimo ir mirties šventėje
vietoj atsakymų – nesibaigiantys gal.

Gal panašiai kenti, kaip toji gėlė,
kurios šakos per prievartą sulenktos, –
kad vietos per daug neužimtų,
kad jos lapai žali
atitiktų ir vardą, ir turinį?

O jei ne viskas dar taip keblu,
kad blogo daugiau netrokštum,
imk ir pritvirtink pasaulį kabliu
belaikėj erdvėj
prie aukščiausiojo bokšto.

2015. 11. 21

* * *

Kas ten už lango čiurlena,
nejau virš devintojo aukšto upelis pratrūko?
Aš dar ne toks senas,
kad patikėčiau tokiais stebuklais.

Kai iš lovos išlipt situacija neleidžia,
visko prisigalvoji.
Nuo šito čiurlenimo tokia šypsena ant veido,
kad net įtartinu tampi, toks iš rojaus.

Pasirodo, viskas daug paprasčiau –
tai žingeidūs čiurliai prieš manąjį langą
vienas už kitą greičiau ir aukščiau –
kažką pranašaudami – įveikia dangų.

Sunku patikėt, bet šie paukščiai,
lyg skaidrus upelis čiurlenantys,
niekada nenusileidžia. Visada iš aukšto
žiūri į žemę.

Ne tik sveikina, bet ir grąžina
beviltiškam tikėjimą ir gyvenimą.
Vienas Dievas težino,
kodėl patiems čiurliams uždrausta žemė.

2016. 05. 22

* * *

Iš ašarų prisiminimų vėjas
nuvijo virvę lig širdies.
Ir man ta atkarpa artėja.
Kuri didesnė mįslė – gyvenimo, mirties?

Jauties lyg peršokęs nematomą atstumą,
jis toks, kad ir norėdamas nepakartosi.
Dabar net tie, kurie išpurvino, atstūmė,
jau neatrodo nei galingi, nei išlošę.

Daug svarbesni rytai ir dienos, valandos,
kurios taip niekada dar neskubėjo.
Senatvės šalinies,
pavasariu pražydęs vėjau?

Be reikalo. Į koją jau netaikysiu.
O ir keistai atrodytų pavasario-rudens lenktynės.
Tau laikas bėgt į aikštę,
o man kur kas svarbiau begarsis kinas.

Kai ašara iš skausmo didelio
ištrykš, bent niekas negirdės.
Tu taip arti, kaip išsipildymas,
kaip žemėn krintanti žvaigždė.

2016. 06. 11

* * *

Atvedęs į literatūrą jauną, grakščią,
docentas rado uždarus namus
ir prakeikimą tarsi rakštį,
kad laimės jam daugiau nebus.

Naujasis talentas kol kas dar nesigėdija
antrosios pusės, dar visur kartu.
Dar viskas priekyje – dar vyrui-dėdei
ir jai, abiem dar bus kartu.

Na, o kol kas docentas neriasi iš kailio,
kad tik neapsijuokti, kad raukšles apgaut.
Svarbiausia: žino, kas tikra poezija, kas meilė,
ką girti, o į ką nukreipti šautuvą.

Pavargęs nuo darbų, nuo kūdikių vėlyvų,
vis priekyje, vis viskam pasiryžęs.
Tik kai užklumpa žydinčios alyvos,
sutrinka tarsi į senus namus sugrįžęs.

Deja, jos bjaurios apgavikės,
alyvos tos. O tie visi grakštumai –
lyg sapnas, lyg eilėraštis nevykęs,
lyg iškeistas į tuščią vietą rūmas.

2016. 06. 12-14

EILĖRAŠTIS, PARAŠYTAS PER SAPNĄ, KURIAME ŽIAURIAI SNINGA

Esu nei daiktas, nei žmogus,
toks niekam nebereikalingas.
Niekaip nesiseka pabust
ir įsitikint, kad nesninga.

O kol sapnuoju – nėr vilties,
jos tik nedidelis tarpelis likęs.
Šviesa už jo. Rankas ištiesk
ir šis prakeiktas snygis

pavirs į vasarą be rūpesčių,
į žalią žemę, kurioje
tik laimė apie saulę sukas,
o tu šalia, visai šalia.

Nėra nei oligarchų čia, nei privačių valdų,
aukštų tvorų ir vilkšunių piktų.
O žmogų šaukia pagarbiu vardu,
taip, kaip ir Tu,

gerasis Dieve, sutiktas prieš gimstant.
Tačiau sapne vis sninga, sninga,
matyt, ir nenurims jau,
neleis dar kartą pasijust laimingu.

2016. 06. 18-19

* * *

Tik stiprūs eina tiesiai. O aš?
Ne visada, ne visada, prisipažįstu,
ėjau žinodamas į kur nuneš
dar vienas klystkelis.

Dabar tavim stiprus. Tavim, mieloji.
Taip, gėda pripažint, kad klydau, kad buvau
ne toks, kuriems iš džiaugsmo ploja.
Po metų daugelio kur kas tikriau, giliau

ir tai, kas visiškai šalia ir kas nematoma.
Vis dar einu. Tikiuosi – eisiu.
Tu nieko dar neatėmei,
dvasia piktoji. Dieve, jai paaiškink.

2016. 10. 02

* * *

Kai vienas iš mūsų išeis,
mūsų jau nebebus.
Mieloji, atleisk,
jei manęs neapsaugos dangus.

Saugosiu tave iš dangaus,
jei į pragarą velniai nenuneš.
Tokios jėgos neapgaut,
bejėgiai prieš ją ir tu, ir aš.

Nieko tikresnio, švaresnio nei tu
šitoj Žemėj sutikti neteko.
– – Šįryt toks negailestingas lietus,
bet pro debesis saulė vėl teka.

2016. 10. 29

3.
PASKUTINĘ VASAROS DIENĄ

pirmosios jaunystės eilėraščiai,
surasti sename sąsiuvinyje

BERNIŪKŠTIS

Strazdanotas,
už nuoskaudas piktas
balandinėje mąsto berniūkštis:
kaip gerai,
kad būtų netikros
kaimynų pašaipos rūgščios.
Juk nekaltas,
kad auga be tėvo,
kad padaužų
išmonės skaudžios.
Jis laimingas,
kai vasaros vėjy
dienos
šypsenas saulės audžia.
Per dienas
svajonėse ieško
šilumos
ir vaikiško džiaugsmo.
Jei sutiktų
legendų princesę,
viską
išsakytų
ir kelio paklaustų,
kur nepaprastą lobį surasti
ir kur

pasakų princai gyvena.
Būtinai
jį turėtų suprasti
geradaris legendų senelis – –

– – – – – –
Balandinėje
baltapūkius glosto
mažas
nekarūnuotas karalius.

Sibiras, 1966 m. gegužė

PO AUDROS

Žaibai sukrito į upę,
tylą rieškučiomis semiame.
Graso rytui audra įsiutusi
kalnuose tarp uolų pasenusių.

Mokaus laukimą jaust,
atsidust lyg egzaminą sunkų išlaikius
po triukšmingo liepos lietaus,
karščiui užmiršus saiką.

Ir išeiti saulės sušildytam
į lietaus išpraustą taigą.
Jenisiejui atverti ilgesį,
vienišam šilumos kai reikia.

Rodos, vakar vaikystę praaugau,
širdyje – mano kaimas žalias.
Jenisiejaus paklausiu kaip draugo:
kiek audrų man atneš gyvenimas?

Sibiras, 1966 m. liepa

TYLA

Aš noriu pabūti vienas
su tiesa
sena kaip duona.

Man atleiskit,
seniai išlydėti į žemę.
Jūs sugrįžtat į mano kraują,
jūs ateinat į širdį,
kai būna sunku,
kai noris pabėgt
nuo amžiaus
pageltusių lapų.

Jūs ateinat
kaip retas ir trumpas šventadienis
be žodžių,
paguodų –
tyla.

Tyla,
kuri iškalbesnė už audrą.

1967 m. gruodis

* * *

MAIRONIUI

Basi senamiesčio berniūkščiai
nuo ryto ligi vakaro (tie amžini gyventojai)
savu gyvenimu ir savo rūpesčiais
prie Katedros – tarsi prie šventės.

Jurginų liepsną prie skliautuoto rūsio
rasa ir spinduliais pakursto rytas.
Su medžių šiluma pabūti
prisėda kaimo moterys sulytos.

O neretai švelnutė lyra
senų senovę mums grąžina,
ir saulių tūkstančiai pabyra
į baltą tylą - -

Balandžiai, žvaigždės, akmenys
vasarvidžiu žaliu pražydę...
Ar nepabodo, Dainiau, susimąsčius
tylos klausytis?

1968

LEMČIAI

Daugiau tavęs arti neprisileisiu,
jei aplankai mane lyg pamotė.
– – – – – – – – –
Nedėkingąją lemtį
jos pačios lemtimi sudeginsiu.

1969 m. gegužė

PASKUTINĘ VASAROS DIENĄ

Apvaikščioju vakarą, kaip ir kiekvieną vakarą,
gilės bręsta giliai po žeme ir medžių viršūnėse.
Žaliomis akimis milžinkapiai dega –
prieš mūsų gimimą patirtas rugpjūčių jaukumas.

Paskui pereinu senolių nuvaikščiotą slenkstį,
kvepia bulvėm šviežiom iš pilkėjančio rudenio.
Pavargę rankos raiko duoną
pagarbiai ir nuolankiai,
o man, kad jau baigėsi vasara – liūdna.

1969 m. rugpjūtis

* * *

Lyg pirmas žiedas kovo vidury,
kai visos dienos – nuostabūs sekmadieniai,
tu netikėtai ateini
į mūsų dabartį, į mūsų atmintį.

Neprižadi, kad neišeisi jau,
netikini, kad apie ilgesį eilių nebuvo.
Į rudenį poetai jau nekeis tavęs. –
Tegu tik atsibus upeliuos žuvys,

tegu tik atlydys pagirdys Lietuvą,
atrišdamas nuo kranto valtis,
ir prašnekės šilti balandžio lietūs,
ir žemė panešės į salą baltą.

1970

LIETUVAI

Pražydusiais žiedais į širdis ateini –
mes didesniais užaugom, kaip tikėjai.
Dabar mes neapsakomai jauni
naujų ir didelių darbų kūrėjai.

Pažinom praeitį iš tavo girių, upių –
per šimtmečius jos savimi išliko.
Jau medžiai plačiašakiai mūsų lūpomis
atmintimi kiekvieno grumsto tiki.

Tave myluoja – mes arčiau priglūstam.
Tave įžeidžia – mes įžeidžiami.
Su Tavimi visi džiaugsmai ir rūpesčiai,
ir pastovumas, ir būtis rami.

1970 m. birželis

* * *

Grįžo sugrįžo žolės žalumas,
atvedė pulką šuniūkščių kalė,
į nusiminusį trenkė perkūnas, -
ko tu, žmogau, tokią dieną gailies? –

Pikti ir gudrūs vaikščios šalia
dar ir po mūsų – sąžinės priešai.
Tačiau ne jiems juk senam šile
gailios žibuoklės įžiebė šviesą.

Tačiau ne jiems juk suka ratus
kregždės laimingos pavasario saulėj.
Tačiau ne jiems ir pirmas lietus –
amžinas džiaugsmas žemei ir tau - -

Lengva įskaudint – skausmas išlieka,
randais giliais atminimuose šviečia. –
Nuo pirmojo džiaugsmo lig pirmojo sniego
žodį išsaugokim švelnų ir tiesų.

1973

RATAS

Kartojas bobų vasaros ir klaidos,
žmonių likimai ir pernykštis oras.
Per slenkstį dukteris išleidusios
sapnuoja motinos gandrus nedorus.

Ant stogo ratą sukant ilgakojui,
kai lig pavasario neįprastai toli,–
akis tiesa prisidengia artojas –
ak, rytmeti, kokie laukai balti...

Po visą kaimą gandas klaidžioja,
kaimynų šunimis aplotas.
Garbe išdidžios, širdimi atlaidžios
prijuostėn skausmą verkia motinos.

1973 m. gruodis

PAVASARINIS ETIUDAS

Laimina rytą
pempių giesmė.
Saulė nuo stogo
nepaliauja lašėt.

Rytas nuo melsvo
vaiskumo net skamba.
Žodis – ištartas tik –
tiesiai į dangų.

Šviečia jaukumas
erdvėj ir žemėj –
paukščiai sparnais
į žmogų remias.

1974 m. kovas

SENO ŽMOGAUS MONOLOGAS

Tai ir mane jau rūpesčių spalva išbalins –
sruvena lyg karti mintis
į žemę spinduliai šalti
pro medžių brandmetį, pro vėjų alasą.

Nuo medžių jau ne lapai – nuojauta
į žemę krinta ir priglūsta.
Bučiuoju saulę tarsi druską,
ligi rytojaus man paskolintą.

1974 m. rugsėjis

ŠVIESIAUSIA VALANDA

Palikę tylai atvirus namus,
išeina šienpjoviai į žydintį atolą,
kur pienės šildo amžinu pastovumu,
kur kiekviena diena – praėjusios pasikartojimas.

Nei triukšmo, nei tuštybės – žolėje
tik bičių dūzgesys ir saulė.
Tik palieti akim – šalia
palaimos, gėrio ir šviesos pasaulis.

Į kraują įsiėdę nuosėdos lyg smėlis
nuo atminties ir nuo širdies nubyra –
dalina žemės skliautą mėlyną
šviesiausia valanda – darbymetis.

1974 m. spalis

* * *

Ir po mūsų tyliai augs žolė,
saulė saugos šimtametes liepas.
O su medžiais ir su metais vis gilės
atminimas tų, kurie čia miega.

Kai jau niekas niekas nepajėgs
atpažinti žūtbūtinės linijos, –
ją pradžių pradžia minės.
Kaip tikėjimą. Kaip duoną. Kaip Tėvynę.

1974 m. lapkritis

* * *

Neliko nė žymės iš laikinumo,
juodais arimų plėmais ženklinusio rudenį.
Lyg po švarumą nešančios perkūnijos
ant balto sniego – metų ryškios rūdys.

Šviesa ir pėdos šviežioje pusny
lyg piešiny į savo vietą gula.
Kiekvienas žingsnis tvirtina, kad gyveni,
kad jau seniai tokios dienos nebuvo.

Jau ir norėdamas nepadalinsi
pasaulio tarsi kelio į dalis.
Prasmingas žemės vientisume, leiski minčiai
lig begalybės augti ir gilėt.

1974 m. gruodis

* * *

Ilgai be jūsų gyvenau, gerieji paukščiai, -
kol užmiršau, ką ilgesiu vadina,
kol supratau, kad ilgesys – tai aukštis,
kurį dienų šviesoj sparnais pažymit.

Po jais – pasaulio tolumų nepaprastumas
ir džiaugsmas, nuo kurio artumo sukasi galva. –
Visi keliai – maži ir dideli atstumai –
užkloti grįžtančių giedra spalva.

Tuojau sugrįš į žolę žemės debesys –
karšti ir romūs tarsi saulė kelyje
ir kaip lietaus lašai panašūs į pavasarinį klegesį –
į paukščių klegesį, kuris štai į mane.

1974

* * *

– Tavo žodžiai dvelkia šalčiu, –
tiesiai įvertinai mano naują eilėraštį.
Gal todėl, kad jame buvo per daug pykčio,
o nebuvo saulės ir meilės,
gal ir todėl, kad už lango stovėjo
apniukęs vasaris.
Dabar jau vis vien –
tu buvai
pirma ir vienintele jo skaitytoja.
O kol aš abejojau,
tuomet dar tarei:
– Ir skaudžiausiam eilėrašty
turi plakti širdis,
kitaip juk eilėraštis –
kaip ir žmogus –
negyvens...

Aš tuomet nepaklausiau,
ar ir drumstas vanduo,
išdavystė,
apgaulė
ir melas
privalo pulsuoti gyvybe?

Sakyk, ar privalo?

1976 m. sausis

* * *

Pilkasparni, toliau nelydėk –
už aukštų mėlynųjų kalnų
vien tik laimė gyventi tegali.
Na, neimk taip į širdį,
perdaug neliūdėk –
juk ir man jau seniai tik sapnuos
mūsų lankos ir vasaros – žalios.

– – Neklausai tu manęs,
aklas paukšti, tikėjimu gyvas.
Vis į šviesą skrendi,
išsapnuotą ant motinos Žemės sparnų.
Gal ir tavo tiesa.
Tik be galo graudus
tavo džiaugsmo giesmės virpulingas motyvas,
švilpiniuotas žmogaus
po dviejų pasaulinių karų.

1978 m. balandis

* * *

Žingsni, broli dvyny mano, –
čia, kur žydi gėlė dabarties,
rodos, mes kažkada gyvenom.
Aidu tuoj priartės

žmonės, žodžiai, kuriuos pamiršai,
sodas, šildantis vaisių.
Tarp kvėpavimo dažno paklydę balsai
lūžinėja lyg vaikiškas žaislas.

Žingsni, broli, nekliudyk debesies –
tėvo motinos slenksčio.
O akimirka, kai saulėn tiesies
ir šitai žinai iš anksto!

Iš vaikystės svajonių tylių –
vis toliau ir aukščiau. Virš mirties
– – – – – – – – – – – –
čia, kur žydi gėlė dabarties – –

1981 m. balandis

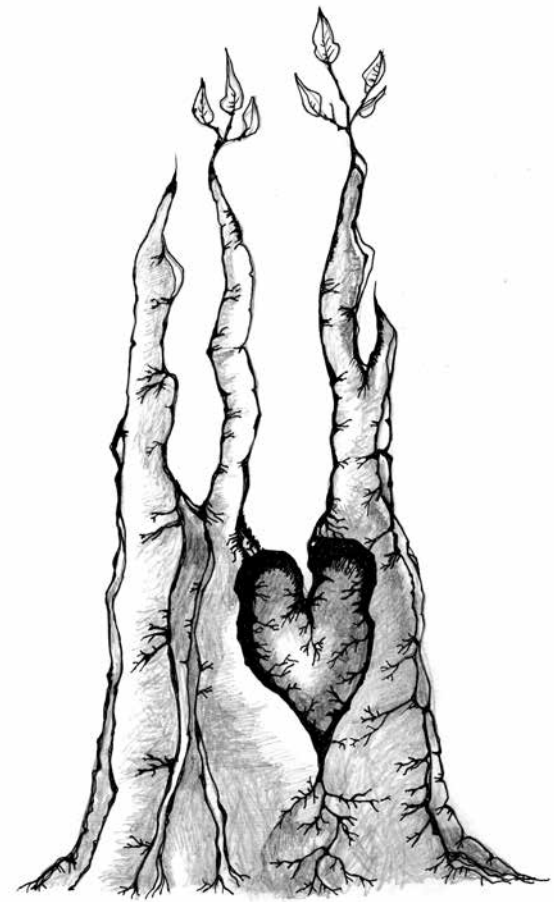

UŽGRŪDINTI ŠLUOTRAŽIAI

Nelengva sanitaro duona –
algos niekas nemoka.
Šiaip kartais
išrengia dėl juoko.

Arba straipsnį apsvarsto –
taip,
kad kitam noras nekiltų
devyniais arkliais važinėtis
teisybės tiltu.

Ot, ko jau turiu
iš prabėgusio laiko,
tai užgrūdintų šluotražių.
Jums jų nereikia?

1987 m. vasaris

* * *

Mindaugui

Šiąnakt lijo žvaigždėm į būsimą rudenį –
ant kelių ir ant medžių dangaus šviesuliai
tarsi tūkstančiai saulių tekėjo, ir buvo
taip šviesu, kad rugsėjo žolėj,
rodės, žemė lėtai prasiskirs, o joje
savo protėvių pėdas lengvai atpažinsiu.
Toj lig skausmo lengvoj, toj pilnoj tyloje
ligi laimės – tik vienas vienintelis žingsnis – –
Obuoliai ant rasos, obuoliai ant vėsos
nuo vidunakčio krito ir krito kaip ašaros, –
sidabriniuos lašuos, auksaspalviuos lašuos
lyg ant delno – nunokusi vasara.

1975 m. rugsėjo 12 d

TURINYS

1. PRAŽYDUS ERŠKĖČIŲ VAINIKUI

Atsitiktinai išgirsta malda / 7
Atodūsis prieš užmiegant / 8
Pražydus erškėčių vainikui / 9
Nelaimingosios testamentas / 10
Baisiausia, kai mirusiam suriša kojas... / 12
Boružė vaikšto po stalą... / 13
Stebuklingas paveikslas / 14
J. R. / 15
Kaip greitai bėga mūsų laikas... / 16
Tu ir toli, ir arti... / 17
Tuose namuose, kur už lango... / 18
Pasaulis, kuriame gyvenau... / 19
Vis einu ir einu į tą kalną... / 20
Ačiū. Nes tik dabar supratau... / 22
Pamestinuko malda / 23
Boružėlės metai – sparnuose... / 24
Juodasis archyvas / 25
Ir po daugelio metų... / 26
Visi mes laikinai šioj Žemėj... / 27
Kiek daug žmonių danguje... / 28

2. KAIP IŠSIPILDYMAS

Kiekvieną rytą pažadina varnas karalius... / 31
Trys susitikimai su angelu / 32
Ašara / 34
Nuvyto kinrožė... / 35
Tarp knygų / 36
Šiandien sugrįžta gandrai... / 37
Tiems, kuriems nebereikia Salomėjos / 40
Vestuvių nuotrauka. 2 / 41
Kur tu šiandien, drebantis šunėke?.. / 42
Pragare ar rojuje gyveni?.. / 43
„Nebesijaučiu šio pasaulio gyventoja“... / 44
Kas ten už lango čiurlena... / 45
Iš ašarų prisiminimų vėjas... / 46
Atvedęs į literatūrą jauną, grakščią... / 47
Eilėraštis, parašytas per sapną, kuriame žiauriai sninga / 48
Tik stiprūs eina tiesiai... / 49
Kai vienas iš mūsų išeis... / 50

3. PASKUTINĘ VASAROS DIENĄ

Berniūkštis / 53
Po audros / 55
Tyla / 56
Maironiui / 57
Lemčiai / 58
Paskutinę vasaros dieną / 60
Lyg pirmas žiedas... / 61
Lietuvai / 62
Grįžo sugrįžo žolės žalumas... / 63
Ratas / 64
Pavasarinis etiudas / 65
Seno žmogaus monologas / 66
Šviesiausia valanda / 67
Ir po mūsų tyliai augs žolė... / 68
Neliko nė žymės iš laikinumo... / 70
Ilgai be jūsų gyvenau, gerieji paukščiai... / 71
Tavo žodžiai dvelkia šalčiu... / 72
Pilkasparni, toliau nelydėk... / 73
Žingsni, broli dvyny mano... / 74
Užgrūdinti šluotražiai / 76
Šiąnakt lijo žvaigždėm... / 77

Pe 76 Arti, kaip išsipildymas. Eilėraščiai. – Šiauliai: Neoprintas, 2017. - 79 p.
ISBN 978-609-8207-00-2

Antroji poezijos knyga. Pirmoji išleista prieš ketvirtį amžiaus. Pirmuose knygos skyriuose – pastaraisiais metais parašyti eilėraščiai, trečiajame – kūryba, nepatekusi į pirmąjį rinkinį.

UDK 821.172-1

Leonas PELECKIS-KAKTAVIČIUS

ARTI, KAIP IŠSIPILDYMAS
Eilėraščiai

Autoriaus redakcija
Dizainerė *Rasa Šeikuvienė*

Pirmajame viršelyje – Aloyzas STASIULEVIČIUS. Žmogus su sparnais. Drobė, akrilas, koliažas. 80x100. 2009.
Piešiniai (p. 11, 21, 39, 59, 69, 75) – Ritos ALMANIS.

Leido ir *spausdino* UAB „Neoprintas“, Šiauliai, Šarūno g. 12.